

Sygn. akt VIII Ca 86/13

POSTANOWIENIE

Dnia 13 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Rafał Krawczyk (spr.),

Sędziowie SO Włodzimierz Jasiński, SO Małgorzata Kończal

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2013 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Skarbu Państwa – Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w T.

przy uczestnictwie W. B.

o wpis do księgi wieczystej

na skutek apelacji wnioskodawcy

od *postanowienia Sądu Rejonowego w Toruniu*

z dnia 21 stycznia 2013 r.

sygn. akt Dz. Kw 19630/12

Kw nr (...)

postanawia: uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Toruniu pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy, rozpoznając sprawę na skutek skargi od orzeczenia referendarza sądowego, oddalił wniosek Skarbu Państwa – Naczelnika(...) Urzędu Skarbowego w T. o wpis hipoteki przymusowej na nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...), której właścicielem jest uczestnik, uznając, że w świetle art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece podstawą wpisu nie może być przedłożony przez wnioskodawcę odpis tytułu wykonawczego, lecz jedynie jego oryginał spełniający wymogi z art. 26 i 27 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

W apelacji od powyższego postanowienia wnioskodawca zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, art. 109 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz art. 27 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji przez uznanie, że podstawą wpisu w księdze wieczystej hipoteki przymusowej może być tylko oryginał tytułu wykonawczego. Wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i dokonanie wpisu, ewentualnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

Istota sprawy sprowadzała się do przesądzenia, czy ustanowienie hipoteki przymusowej stosownie do art. 34 § 1 Ordynacji podatkowej wymaga przedstawienia oryginału tytułu wykonawczego wydanego w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym, czy też wystarczające jest przedłożenie jego odpisu. Sprawa niniejsza została zawieszona, ponieważ zagadnienie istotne dla rozpoznania apelacji, które pojawiło się w sprawie o zbliżonym stanie faktycznym i identycznym stanie prawnym z udziałem tego samego wnioskodawcy, miało stać się przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 5 lipca 2013 r., sygn. akt IV CSK 742/12 (niepubl.), uznał ostatecznie, że urzędowo poświadczony odpis administracyjnego tytułu wykonawczego może stanowić podstawę wpisu w księdze wieczystej. W obszernym uzasadnieniu swego orzeczenia Sąd Najwyższy wskazał na zasadnicze różnice między powstawaniem sądowego i administracyjnego tytułu wykonawczego; zaznaczył, że ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, odmiennie niż kodeks postępowania cywilnego, zna pojęcie tytułu wykonawczego będącego odpisem oryginału, który może stanowić podstawę czynności egzekucyjnych i który spełnia funkcję analogiczną do dalszych tytułów wykonawczych na gruncie egzekucji sądowej. Z kolei art. 31 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece określający minimalne wymogi formy obowiązującej przy dokonywaniu wpisów w księdze wieczystej nie odnosi się do dokumentów urzędowych w rozumieniu art. 244 k.p.c., ani też, w świetle art. 250 § 1 k.p.c., do ich urzędowo poświadczonych odpisów jeżeli znajdują się w aktach organu władzy publicznej, które to dokumenty są wystarczające do dokonywania wpisów, za taki zaś uznać należy administracyjny tytuł wykonawczy będący podstawą prowadzenia egzekucji przez administracyjny organ egzekucyjny.

Kierując się tym poglądem należy przyjąć, że dokument przedstawiony przez wnioskodawcę spełniał wymogi formalne obowiązujące w postępowaniu wieczystoksięgowym, wobec czego oddalenie wniosku przez Sąd Rejonowy a limine było błędne, a zarazem równoznaczne z nierozpoznanie istoty sprawy. Dlatego też należało uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, pozostawiając mu orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego (art. 386 § 4 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Rozpoznając sprawę ponownie Sąd winien ocenić, czy treść wniosku i załączonego do niego odpisu tytułu wykonawczego, w świetle art. 27 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz art. 109 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece uzasadnia wpis hipoteki przymusowej.